

MARTA TOPOLNIK:

»Srečna sem, če so otroci srečni«

Obiskali smo Marto Topolnik, ki na domu varuje šest malčkov – v okrilju VVO Rezke Dragarjeve s Črnuč

Nataša, Tanja, Maja, Jana, Boštjan in Ana so otroci, ki jih varuje Marta Topolnik na svojem domu, na Zasavski cesti 4, v krajevni skupnosti Ježica-Nadgorica. Marta Topolnik je izobolana varuhinja. Ima že 20 let delovne dobe. Med drugim je bila kar 13 let zaposlena v Supermarketu. Tudi tam je delala kot varuhinja oziroma vzgojiteljica. Čuvala je namreč otroke staršev, ki so šli po nakupih v trgovino. Škoda, da takšne oblike varstva ni več. Zakaj pa je naša sogovornica postala varuhinja na domu?

»Imam dva otroke, ki hodita v šolo, pa dovolj prostorno hišo in vrt. Pa sem sklenila, da bom koristno združila s prijatelji. Prijatelj sem redno delala v VVO Rezke Dragarjeve kot varuhinja, sedaj pa doma čuvar šest otrok. Od lanskega septembra sem že domača varuhinja. In to delo mi zelo ugaja. Od nikogar nisem odvisna, za vse sem sama. To je odgovorno, a hkrati zelo ustvarjalno delo. Človeka, ki ima otroke iz srca rad, pa tudi varo-

predana s srcem. Zato tudi ni čudno, da imajo pri tem vrtcu kar tri varstvene družine. Žal pa jih imajo le oni, ne pa tudi ostali bežigralski vrtci.

VRTEC JE OPREMIL SOBO

»Za otroke kuham sama.« je nadaljevala Marija Topolnik. »Pa to sploh ni tako hudo. Mimogrede pripravim kosilo še za nas. Vrtec mi je imenitno opremil sobo, v kateri otroci spijo in se igrajo. Veliko igračk in igral pa sama sešijem. Kadar je toplo, se z otroki preseelim na teraso ali na vrt. Starši za svoje majhne štručke, ki zelo hitro rastejo in se razvijajo, vsak dan prinesejo papirnate plenice. Tako mi ni treba prati in imam več časa za otroke. Sicer pa otroci v naši hiši niso utesnjeni. Gibljejo se še po predsobi, kuhinji, jedilnici in dnevni sobi,« je povedala naša sogovornica.

In kakšno je nagrajevanje? »Ni še vse tako kot bi moralo biti. Za vsakega otroka dobim 1.117 dinarjev in še 27 dinarjev za hrano vsak dan. Pravzaprav sem plačana

kojninsko in invalidsko sem zavarovana, imam dopust in srečna sem, če so otroci srečni. Mislim pa, da do pokoja ne bom zdržala kot varuhinja na domu. Delo v vrtcu je namreč manj naporno.«

Potem so otroci peli, risali, telovadili in veselo čebjali vsak po svoje. Nihče namreč še nima več kot dve leti.

Kaj pa meni Majda Lajovic o družinskem varstvu?

DOBRE PLATI DRUŽINSKEGA VARSTVA

»Najbolj idealno bi seveda bilo, da bi bili majhni otroci vsaj do drugega ali tretjega leta v družinskem varstvu in bi šele nato šli v vrtec,« je poudarila. Zakaj? »Otroci v družinskem varstvu ker jih je tam pač manj, ne obolevajo toliko, hkrati je varovanje na domu polno domačnosti in veliko bolj kot vrtec spominja na dom. V vrtcu pa velja za otroke nekakšna vojaška disciplina. Normativi so namreč visoki in varnost otrok je na prvem mestu. V družinskem varstvu je bolj prijetno. Zato menim, da bi bilo prav, če bi ga spodbujali. Poleg tega imajo vrtci na slovenskem zelo malo jasličnih oddelkov, kar seveda pomeni, da starši mnogokrat ne vedo, kam z otroki, ko mora mati v službo,« je poudarila Majda Lajovic.

V VVO Rezke Dragarjeve je našlo svoj drugi dom 482 otrok. Med njimi je samo 46 dojenčkov. V družinskem varstvu pa je še 15 otrok. Pred vrati tega vrtca je letos ostalo 350 otrok. Ne vedo, zakaj prizidek vrtca pri Elimi iz sredstev drugega samoprispevka še ni dograjen. V načrtu je bilo zapisano, da bodo v njem otroci že 1978. leta. Se mar tisti, ki skrbijo za gradnjo vrtcev ne zavedajo hude stiske otroškega varstva?

Za konec pa tole. Prijetno je bilo na obisku pri varuhinji Marti Topolnik. Žal pa v večjih soseskah v naši občini ni veliko družin s hišo in vrtom. Ker pa je toliko otrok brez primernega varstva, bo kazalo varstvene družine spodbujati tudi po blokih. In ne samo to! Marsikatera ženska, ki je že v pokoju na primer, ne bo hotela postati družinska varuhinja pri vrtcu. Zakaj pa bi potem ne varovala otrok, če je primerna, čista, če ima rada otroke, če ima prostor. Vrtci, krajevne skupnosti, socialne delavke na terenu in patronažne sestre pa bi morale tudi nad takimi imenovanimi »črnimi« varstvom bdeti. Ne sme nam biti namreč vseeno, kdo varuje naše otroke in predvsem, kako.

NEVA ŽELEZNIK

NA 29. HERCEGOVSKE DIVIZIJE 16

Blok ima glasilo

Otroci, ki stanujejo v bloku na 29. hercegovske divizije 16, so si omislili glasilo »NAŠ BLOK«. Namen glasila je, kot pravijo sami v 1. številki: »prikazati bralcem, večinoma odraslim, kaj mi, otroci, delamo, kako se zabavamo, kakšne probleme in težave imamo.«

Treba je priznati, da jim je to na desetih fotokopiranih straneh v vedri besedi in sliki popolnoma uspelo. Pred nami zaživi blokovski direndaj, ki ga sestavljajo domače živali, praznovanja rojstnih dni, ki jih

financirajo s prodajo starega papirja, otroški klub v kletnih prostorih, nogomet na lastnem igrišču, interni telefon, očiščevalne akcije, pa tudi »tečni mož«, ki tečnari za otroke, da kvarijo elektriko. Povedali so tudi svojim odraslim sosedom, da bi želeli videti avtomobile parkirane na parkirnem prostoru, ki je vedno na pol prazen, ne pa kar med bloki.

Glasilo so takoj razprodali in jih bo tudi to zanimanje gotovo vzpodbudilo k nadaljevanju.

A. B.

Sredi aprila so bile izvedene zaključne taktično orientacijske vaje v krajevnih skupnostih Urška Zatlja in »7. september« po programu ZRVS, ki so bile usklajene z komiteji SLO in DS ter krajevnimi organizacijami SZDL. Vaj, ki so bile množične in uspešne, so se udeležili poleg RVS še štiri civilne in narodne zaščite obeh krajevnih skupnosti, borbovskih organizacij in učenci obrambnega kroška osnovne šole Danile Kumar.

OBRAMBNI DAN

Na šoli Mirana Jarca

Začeli so z orientacijskim pohodom, tekmovali v znanju s področja obrambe, nato pa odgovarjali na vprašanja o NOB

V osnovni šoli Mirana Jarca posvečajo posebno pozornost obrambni vzgoji svojih učencev, predvsem podmladku rdečega križa, taborništvu (imajo svoj taborniški odred »Beli lokvanj«) in strelstvu. Zato dosegajo zelo dobre rezultate iz streljanja, pionirke pa so občinske prvakinje. Ni učenca višjih razredov, ki ne bi znal streljati vsaj s zračno puško. Tudi obrambni krožek je pričel resno delovati v letošnjem letu. Imajo še svoj obrambni kabinet, trenutno ga tudi šolam, ki ga še nimajo.

Obrambni dan so imeli vsi učenci sredi aprila na področju Črnuške gmajne in ob Savi. Programe obrambne aktivnosti učencev nižjih razredov izdelajo vsakoletno aktivni učitelji teh razredov. Začeli so z orientacijskim pohodom, tekmovali iz obrambne tematike

in odgovarjali na vprašanja iz NOB. Iz obrambne literature so imeli test znanja »Znajdi se, če opremilajo in bo lahko koristil se znaš«, nekateri so tekmovali v iskanju na terenu po karti »Skrivno poročilo«, ki je vsebovalo vprašanja iz NOB. Drugi razredi so si ogledali zaklonišča na sosednji šoli, in hišo Mirana Jarca na Titovi cesti, kjer je med vojno ilegalno deloval.

Za učence od 5. do 8. razreda je bil obrambni dan dvovrsten, množično tekmovanje iz obrambne tematike in ekipno tekmovanje. Vsak član najboljše ekipe je dobil knjižno nagrado, najboljša ekipa pa še šolski prehodni pokal. Dve najboljši ekipi bosta sodelovali tudi na občinskem tekmovalju.

Pri izvajanju obrambnega dne so pomagali tudi RVS iz krajevne organizacije in vojaki iz vojašnice Ljube Šerčerja.

DUŠAN REBOLJ

OBREZANO GRMOVJE

Ponesrečen prispevek k lepši podobi Ljubljane

Skrbniki za javno zelenje letos ponekod niso prav vzorno poskrbeli za lepši videz našega mesta. Čeprav nevede, so s preveč temeljitim obrezovanjem lepo razraslih okrasnih grmovnic osiromašili nekatera hišna svete in krajevne skupnosti funkcionalno utemeljene zelene spremljave in s tem vplivali na lepoto videz vsega mesta. Pri tem seveda ne gre za običajno vzdrževanje ali za občasno vrtnarsko – vzdrževalna dela.

Grm je po naravi lep, le če je do tal obraščen. Spomnimo se obgozdnih robov, kjer grmovje lepo zakriva debela visokih dreves in tako gozdu daje ustrezen okvir. Nič drugače ne more biti v javnih nasadih.

Spremeniti lepo razraslo grmovje v šibate pokveke, prav gotovo ni strokovno utemeljeno dejanje, da o kakšni lepoti ne govorimo. Morda se nekaterim zdi takšno friziranje moderno. Toda kar ni lepo in v tem primeru nam gre predvsem za lepoto, ni potrebno. Okrasno grmovje je in ostane nujni sestavni del človekovih bivališč, še posebej v strnjanih naseljih, kjer je naravna odmaknjena in nevarnost uničevanja že tako povečana. Nikakor pa grmovje ni kozmetika, ki jo je mogoče frizirati, kakor se komu zljubi. In prav to se je letos marsikje pripetilo. Ker vzori vlečejo, opravičeno obstaja bojazen, da se bo takšno »friziranje« grmovja širilo. Za lepšo podobo Ljubljane to ne bi bila vzpodbudna moda.

vanje otrok zelo osrečuje,« je pričela Marija Topolnik.

Naj povem, da sem to varuhinjo obiskala z ravnateljico vrtca VVO Rezke Dragarjeve Majdo Lajovic. Da sva se lahko v miru pogovarjali, se je ravnateljica ponudila, da bo nekaj časa ona varovala malčke. Potem se je iz otroške sobe zaslišal pisk vlaka, pa glas trobente. Ravnateljica je namreč otroke imenitno zabavala. Ja, od ravnateljic vrtcev, od njihovega odnosa do dela, je veliko odvisno. In Majda Lajovic, pa naj mi te hvale ne zameri, ker je zelo skromna ženska, je človek, ki je malim kratkočlačnikom zares

kot varuhinja v vrtcu. Poleg tega dobim vsak dan plačani še dve naduri. Moj delovnik je namreč dolg. Prve otroke pripeljejo k meni že ob pol šestih, zadnji pa odidejo ob štirih popoldan. Zame pa delo tedaj še ni končano. Pospraviti moram prostor, kjer so bili otroci, skočiti v trgovino in pripraviti jedilnik za naslednji dan. Prosta sem šele ob šestih popoldan. Pri tem nagrajevanju mi tudi niso priznani delovna doba, izobrazba in izkušnje pri delu. Upam, da bo novi pravilnik o družinskem varstvu te pomanjkljivosti odpravil.

Sicer pa sem zadovoljna s svojim delom. Delovna doba mi teče, po-

V GALERIJ CENETA ŠTUPARJA

Razstava igračk

V Galeriji Ceneta Štuparja na Črnučah so vzgojiteljice in varuhinje VVO Rezke Dragarjeve razstavljale izdelke, ki so jih za otroke napravile same. Vedo, da otroci ne smejo čutiti stabilizacije. Ker pa so igrala in učila zanje precej draga, so jih pričele izdelovati kar same. In priznati moremo, da so bile razstavljene stvari imenitne. Škoda le, da si jih ni ogledalo več staršev, saj bi lahko tudi sami večkrat prišli za škarje, nit in šivanko, pa bi

jim ne bilo treba odšteti »mastnih« denarcev za igrače. N. Ž.

Obvestilo borcem

KO ZB NOV »BORIS KIDRIČ«, obvešča, da je organizacija uvedla dežurno službo za svoje člane od 1. 5. 1981 dalje, vsak prvi in tretji ponedeljek v mesecu v prostorih KS »Boris Kidrič« Ljubljana, Vojkova 1, soba 8, od 17. do 19. ure.

